

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko (przewodniczący)

SSN Jacek Grela

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 15 stycznia 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy
Państwowe Nadleśnictwa K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 7 lipca 2021 r., I ACa 1331/20,

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego
Lasy Państwowe Nadleśnictwa K.

przeciwko T. spółce akcyjnej w K.

o zapłatę,

uchyla zaskarżony w części, to jest:

**a) w pkt 1. – w części oddalającej dalsze powództwo oraz
w części zmieniającej rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte
w pkt III i IV wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze,**

b) w pkt 3.,

**- i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu we
Wrocławiu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

(R.N.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 września 2020 r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze zasądził od T. spółki akcyjnej w K. na rzecz Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa K. 397 757,25 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot częściowych (pkt I), oddalił dalej idące powództwo (pkt II) i rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt III-IV).

Wyrokiem z 7 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, po rozpoznaniu apelacji pozwanego zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 256 771,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od poszczególnych kwot bliżej określonych w wyroku, i oddalił dalsze powództwo oraz orzekł o kosztach procesu.

Z przyjętych za podstawę wyrokowania przez Sądy *meriti* ustaleń faktycznych wynika, że powód jest właścicielem działek położonych w powiecie k., na których posadowione są urządzenia elektroenergetyczne będące własnością pozwanego. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w W. i T. spółka akcyjna w K. 14 grudnia 2011 r. zawarły porozumienie w sprawie obciążenia służebnością przesyłu nieruchomości Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Lasów Państwowych oraz rozliczenia wynagrodzenia za dotychczasowe korzystanie przez pozwanego z tych nieruchomości. W § 2 ust. 1 tego porozumienia ustalono, że w zakresie wynagrodzenia z tytułu służebności przesyłu stosuje się art. 39a ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (dalej „ustawa o lasach”). W § 2 ust. 2 porozumienia przyjęto, że niezależnie od wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, T. zapłaci nadleśnictwom wynagrodzenie w wysokości określonej zgodnie z art. 39a ust. 2 ustawy o lasach, to jest w wysokości równej kwotom zapłaconych przez nadleśnictwa podatków leśnych, rolnych lub od nieruchomości oraz innych opłat lokalnych od części nieruchomości, z których korzystanie jest ograniczone w związku z posadowieniem na nich lub nad nimi urządzeń elektroenergetycznych, za cały okres korzystania przez T. lub jego poprzedników prawnych do dnia ustanowienia służebności przesyłu na tych nieruchomościach. Powyższe wynagrodzenie miało stanowić równowartość kwot

zapłaconych przez poszczególne nadleśnictwa podatków w okresie od 1 stycznia 2006 r. do dnia ustanowienia służebności przesyłu. Realizacja zapisów porozumienia miała oznaczać wyczerpanie wszelkich wzajemnych roszczeń o uregulowanie stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa obciążonych prawami lub rzeczami T. i jej jednostek (Oddziałów), wynikające z konieczności lokalizacji na tych nieruchomościach urządzeń elektroenergetycznych.

W związku z zawartym porozumieniem sporządzono inwentaryzację, w której wskazano urządzenia energetyczne należące do pozwanej spółki zlokalizowane na terenach należących do nadleśnictw wraz z powierzchnią, którą zajmują, a także zestawienia podatków uiszczanych przez powoda od 2006 r. za tę powierzchnię.

Dnia 27 sierpnia 2013 r. strony postępowania zawarły umowę ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomościach powoda szczegółowo opisanych w akcie notarialnym. Łączna powierzchnia nieruchomości wykorzystywanych przez pozwanego na skutek ustanowienia służebności przesyłu wynosiła 51 106 m². W umowie postanowiono, że w zakresie ustalenia wynagrodzenia z tytułu ustanowionej służebności przesyłu stosuje się art. 39a ust. 2 ustawy o lasach z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 umowy. Wynagrodzenie miało odpowiadać wysokości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, z której korzystanie jest ograniczone w związku z obciążeniem tą służebnością. Wynagrodzenie miało być płatne kwartalnie z dołu, począwszy od pierwszego miesiąca następnego kwartału, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania od nadleśnictwa faktury VAT określającej wysokość wynagrodzenia, przy czym płatność za I i II kwartał 2014 r. miała nastąpić w terminie 14 dni od daty otrzymania faktury VAT (§ 6 ust. 1 umowy). Do wynagrodzenia za ustanowienie służebności miał zostać doliczony podatek od towarów i usług (VAT) według obowiązującej stawki tego podatku w roku, za który następowała płatność wynagrodzenia na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 pkt 2 oraz art. 41 ust. 1 w związku z art. 146a ustawy z dnia 11 marca 2014 r. o podatku od towarów i usług (§ 6 ust. 2 umowy). W przypadku, gdyby właściwy organ podatkowy dokonał zmiany wysokości podatków gruntowych, wynagrodzenie, o którym mowa w ustępach poprzedzających miało ulec zmianie zgodnie z dokonaną przez organ podatkowy korektą podatku (§ 6 ust. 4 umowy).

W § 6 ust. 5 aktu notarialnego przyjęto, że niezależnie od wynagrodzenia, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego paragrafu, T., w porozumieniu ze Skarbem Państwa – Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w W. zapłaci na rzecz nadleśnictwa kompensatę za ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości w wysokości 2 852,53 zł netto powiększoną o podatek od towarów i usług według obowiązującej stawki tego podatku, na którą składają się naliczone za lata 2006 – 2012 podatki od nieruchomości, leśny i rolny, określone zgodnie z art. 39a ust. 2 ustawy o lasach tj. w wysokości równej kwotom, zapłaconym przez nadleśnictwo podatków leśnych, rolnych lub od nieruchomości oraz zapłaconym innym opłatom lokalnym od części nieruchomości, z których korzystanie jest ograniczone w związku z posadowieniem na nich lub nad nimi urządzeń elektroenergetycznych, za cały okres korzystania przez T. lub jego poprzedników prawnych z nieruchomości do dnia ustanowienia służebności przesyłu na tych nieruchomościach. Powyższa kompensata miała stanowić równowartość zapłaconych przez nadleśnictwo podatków w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

W § 6 ust. 6 aktu notarialnego uzgodniono, że za 2013 r. pozwany zapłaci na rzecz powoda jednorazowo kwotę wynikającą z wyliczenia sumy części uzyskanego przez Nadleśnictwo K. czynszu oraz części kwot zapłaconych przez nadleśnictwo podatków gruntowych za 2013 r. proporcjonalnie do upływu czasu pomiędzy wniesionym przez stronę pozwaną za 2013 r. czynszem z tytułu umowy nr 3/2010, a datą zawarcia umowy. Zapłata lub zwroty nadpłaty miały nastąpić z uzyskanego przez nadleśnictwo czynszu jednorazowo na podstawie sporządzanego przez Nadleśnictwo K. rozliczenia zgodnie z wystawioną przez nadleśnictwo fakturą VAT lub notą uznaniową w terminie 14 dni roboczych od otrzymania od nadleśnictwa dokumentów finansowych.

Dnia 17 grudnia 2014 r. strony niniejszego postępowania zawarły kolejną umowę ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomościach powoda szczegółowo opisanych w akcie notarialnym. Łączna powierzchnia nieruchomości wykorzystywanych przez pozwanego na skutek ustanowienia służebności przesyłu wynosiła w tym przypadku 23 196,00 m². Zapisy tej umowy były analogiczne do umowy z 27 sierpnia 2013 r., z tym, że jednorazowa opłata za ograniczenie

w korzystaniu z nieruchomości przed datą ustanowienia służebności przesyłu została ustalona na 3 194,07 zł netto i miała być powiększona o podatek od towarów i usług (VAT) według obowiązującej stawki tego podatku. Powyższa kompensata miała stanowić równowartość zapłaconych przez nadleśnictwo podatków w okresie od 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Z dalszych ustaleń Sądów *meriti* wynika, że powód w latach 2013 – 2018 złożył stosowne deklaracje podatkowe w zakresie podatku rolnego i leśnego dotyczące przedmiotowych nieruchomości i zapłaciła wyliczone podatki.

Decyzjami z 17 października 2018 r. Burmistrz Miasta L. określił podatnikowi Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe Nadleśnictwu K. wysokość zobowiązania podatku od nieruchomości za lata: 2018, 2017, 2016, 2015, 2014 i 2013, w zakresie gruntów dotyczących działek na których zlokalizowane są urządzenia przesyłowe pozwanego. Powołując się na orzecznictwo sądów administracyjnych, Burmistrz Miasta L. zakwestionował prawidłowość złożonych przez powoda za te lata deklaracji podatkowych, uznając, że nieruchomości w częściach obciążonych służebnościami winny być opodatkowane stawką podatku od nieruchomości jak od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i finalnie ustalił wyższą wysokość podatków za te lata. Powód nie zaskarżył tych decyzji, a wobec uiszczenia wyliczonego na ich podstawie podatku – wystawił oddziałom pozwanej w W. oraz w J. korekty faktury Vat tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebność, a oddziałowi w W. dodatkowo fakturę tytułem wynagrodzenia za IV kwartał 2018 r. W przypadku oddziału pozwanej w W., po uwzględnieniu wcześniejszych wpłat kwot na poczet wynagrodzenia za ustanowienie służebności, na jakie opiewały pierwotnie wystawione z tego tytułu fraktury – do zapłaty pozostało 296 783,77 zł. W przypadku natomiast oddziału pozwanej spółki w J. – do zapłaty pozostało 100 629,48 zł.

W fakturach korygujących jako termin zapłaty wskazano 14 dni roboczych od otrzymania faktury. Faktury korygujące doręczono pozwanemu 27 grudnia 2018 r., a fakturę tytułem wynagrodzenia za IV kwartał 2018 r. – 24 grudnia 2018 r.

Sądy *meriti* stwierdziły, że postanowienia umów w zakresie wysokości wynagrodzenia są zgodne z art. 39a § 2 ustawy o lasach, w myśl którego wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej ustala się w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, z której korzystanie jest ograniczone w związku z obciążeniem tą służebnością.

Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy zasadniczo prawidłowo ustalił stan faktyczny i tym samym oparł na nim swoje rozstrzygnięcie, dokonał jednak częściowo odmiennych ocen prawnych spornych kwestii, co skutkowało wydaniem wyroku reformatoryjnego.

Sąd odwoławczy podkreślił, że w § 6 ust. 1 umowy z 27 sierpnia 2013 r. strony ustaliły wynagrodzenie z tytułu ustanowionej służebności poczynszu od 2014 r., natomiast w umowie z 17 grudnia 2014 r., poczynszu od 2015 r. Do tych postanowień odnosił się też § 6 ust. 4 każdej z tych umów, przewidujący możliwość modyfikowania tego wynagrodzenia w przypadku zmiany określenia wysokości podatku należnego za powyższe okresy. Z kolei rozliczenia za wcześniejsze okresy, obejmujące lata 2006 – 2013 r., zostały uregulowane w sposób odmienny. Sąd Apelacyjny uznał, że zapłata za te lata ta miała charakter jednorazowy i późniejsza zmiana określenia wysokości podatku za ten okres (obejmujący wrzesień – grudzień 2013 r.), nie mogła modyfikować wysokości należnego powodowi wynagrodzenia za ten rok. Oznacza to bezzasadność powództwa co do faktury dotyczącej 2013 r. (18 353,10 zł) z uwagi na rozliczenie należności za ten okres i niemożność dokonania jego korekty na podstawie umowy stron.

W ocenie Sądu Apelacyjnego na częściowe uwzględnienie zasługiwał zarzut naruszenia art. 118 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c. Podstawą świadczenia pozwanego pozostają umowy o ustanowienie służebności (przesyłowej), a to oznacza zastosowanie 3-letniego terminu przedawnienia, liczonego od poszczególnych terminów wymagalności tego świadczenia, określonych w ww. umowach. Sama więc korekta podatku dokonana przez organ podatkowy na skutek wcześniejszego złożenia błędnych deklaracji przez powoda – zdaniem Sądu Apelacyjnego – nie rzutowała na bieg terminu przedawnienia dochodzonego roszczenia, wynikającego z zawartych przez strony umów cywilnoprawnych. Wystawienie faktur korygujących nie tworzyło nowego zobowiązania.

Finalnie Sąd Apelacyjny uznał, że zasadny był zarzut przedawnienia co do części roszczeń, które w świetle umów, stały się wymagalne przed trzema laty od dnia wniesienia pozwu, a więc przed 6 września 2016 r., co oznacza, że dochodzone roszczenie było bezzasadne co do kwot dotyczących dodatkowego wynagrodzenia, wymienionych w

fakturach korygujących za rok 2014 oraz pierwszy, drugi i trzeci kwartał roku 2015 – w odniesieniu do służebności ustanowionej umową z 27 sierpnia 2013 r., a także w fakturze korygującej dotyczącej wynagrodzenia za 2015 r. – w odniesieniu do służebności ustanowionej umową z 17 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny zaznaczył również, że jego zadaniem, nawet gdyby uznać za bezzasadny zarzut przedawnienia, to i tak powództwo o zasądzenie 140 985,70 zł należałoby oddalić, uznając za zasadne uwzględnienie w tej części zarzutu naruszenia art. 5 k.c.

Dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok poprzez obniżenie zasądzonego na rzecz strony powodowej wynagrodzenia o 140 985,70 zł i stosownie do tego, ponownie orzekł o należnych odsetkach od poszczególnych kwot i dat, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł powód, zaskarżając go w części uwzględniającej apelację pozwanego i obejmującej koszty za pierwszą i drugą instancję i zarzucając:

- a) naruszenie art. 39a ust. 2 ustawy o lasach w zw. z art. 120 § 1 k.c. przez ich błędną wykładnię i w rezultacie niewłaściwe zastosowanie polegające na przypisaniu wymagalności roszczeniu z tytułu wynagrodzenia odpowiadającego wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe przed zaistnieniem faktu poniesienia podatku,
- b) naruszenie art. 39a ust. 2 ustawy o lasach w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię postanowień § 6 ust. 1 i 4 umowy ustanowienia służebności przesyłu z 27 sierpnia 2013 r. i z 17 grudnia 2014 r.,
- c) naruszenie art. 117 § 1 i § 2 zd. pierwsze w zw. z art. 118 i art. 120 § 1 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym powiązaniu początku biegu przedawnienia z terminem związanym z otrzymaniem przez pozwanego faktur pierwotnych,
- d) naruszenie art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 21 § 1 pkt 1 i art. 21 § 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku - Ordynacja podatkowa (t. jedn. Dz.U. z 2021 poz. 1540 ze zm., dalej: „ordynacja podatkowa”) przez przyjęcie, że wymagalność roszczenia o wynagrodzenie z tytułu służebności przesyłu nastąpiła każdorazowo 10 dnia pierwszego miesiąca następnego kwartału od otrzymania przez pozwanego faktur pierwotnych,

- e) naruszenie art. 118 zd. pierwsze k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że do oceny dochodzonego roszczenia stosuje się termin trzyletni przedawnienia, a nie sześćioletni,
- f) naruszenie art. 39a ust. 2 ustawy o lasach w zw. z art. 65 § 2 k.c. i błędną wykładnię zarówno postanowień § 2 ust. 1 i 2 porozumienia z dnia 14 grudnia 2011 r., jak i postanowień § 6 ust. 1, 4, 5 i 6 umowy ustanowienia służebności przesyłu zawartej aktem notarialnym 27 sierpnia 2013 roku przez błędne przyjęcie, że strony wyłączyły możliwość obciążenia pozwanej podatkami poniesionymi za zajęte przez pozwaną grunty wskutek decyzji Burmistrza Miasta L. z 17 października 2018 r.,
- g) naruszenie art. 5 k.c. w zw. z art. 39a ust. 2 ustawy o lasach przez jego błędną wykładnię i w rezultacie niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w zastosowaniu wbrew wyraźnej dyspozycji przepisu mającego charakter imperatywny;
- h) art. 5 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w ustalonych w sprawie okolicznościach.

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania ewentualnie o oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda okazała się zasadna, co skutkowało uchyleniem wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części.

Artykuł 120 § 1 zdanie pierwsze k.c. wiąże rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia z jego wymagalnością. Przyjmuje się, że wymagalność oznacza stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Co do zasady – roszczenie staje się wymagalne w pierwszym dniu po upływie terminu, w którym dłużnik był zobowiązany spełnić swoje świadczenie. Wraz z nadejściem terminu wymagalności wierzyciel uzyskuje prawną możliwość żądania od dłużnika spełnienia świadczenia zgodnie z treścią łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, a dłużnik jest obowiązany temu żądaniu zadośćuczynić. Generalnie termin wymagalności roszczenia może wynikać z ustawy, z czynności prawnej albo z właściwości zobowiązania, w tym również niezwłocznie

po jego powstaniu. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 zdanie drugie k.c.). W przypadku zatem zobowiązań bezterminowych – termin ich przedawnienia rozpoczyna się w dniu, w którym świadczenie powinno być spełnione, gdyby wierzyciel wezwał dłużnika do wykonania zobowiązania w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 zdanie drugie w zw. z art. 455 k.c.).

Z wiążących Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) ustaleń faktycznych wynika, że strony, określając wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu w umowie z 27 sierpnia 2013 r. oraz w umowie z 14 grudnia 2014 r., ściśle powiązały je z wysokością podatku uiszczanego przez powoda za obciążone nimi nieruchomości, odwołując się wprost do regulacji z art. 39a ust. 2 ustawy o lasach. Oznacza to, że zgodnie z tymi umowami – każdorazowa zmiana wysokości podatku (jego podwyższenie) bezpośrednio przekładała się na podwyższenie wysokości należnego powodowi wynagrodzenia, które zobowiązany był uiszczać pozwany.

W kontekście postanowień umów łączących strony – dopiero doręczenie pozwanemu faktur korygujących i upływ wskazanych w nich terminów płatności stawiały roszczenie o dopłatę należnego powodowi wynagrodzenia za ustanowienie służebności w stan wymagalności (w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy dotychczas zapłaconym przez powoda podatkiem, a podatkiem wynikającym z decyzji wymiarowych wydanych 17 października 2018 r. przez Burmistrza Miasta L.). Skoro strony w umowach ustanowienia służebności przesyłu jednoznacznie ustaliły, że wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności może ulec zmianie w przypadku zmiany wymiaru podatku, dokonanej przez organ podatkowy – dopiero po wydaniu decyzji w tym przedmiocie (art. 21 § 1 pkt 2 ordynacji podatkowej) lub nastąpieniu innego zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania (art. 21 § 1 pkt 1 ordynacji podatkowej) np. po złożeniu korekty podatkowej na skutek wezwania organu podatkowego – zaistniały podstawy do wystawienia faktur korygujących pierwotne faktury obejmujące należne powodowi wynagrodzenie za ustanowienie służebności.

Odmienne stanowisko Sądu Apelacyjnego w tej kwestii nie znajduje oparcia w przepisach prawa, nie może bowiem przedawnić się roszczenie, którego termin wymagalności jeszcze nie nastąpił.

Sąd Apelacyjny wadliwie przyjął również, że nastąpiło przedawnienie roszczenia o zapłatę wynagrodzenia za służebność przesylu za 2013 r. Zarówno § 2 ust. 1 porozumienia z dnia 14 grudnia 2011 r. jak i § 6 ust. 1 umowy ustanowienia służebności przesylu z 27 sierpnia 2013 roku przewidywały, że do wynagrodzenia z tytułu służebności stosuje się wprost art. 39a ust. 2 ustawy o lasach. Z kolei zasady szczególne określania wysokości tego wynagrodzenia zawarte w § 2 ust. 2 porozumienia jak i w § 6 ust. 5 umowy sierpniowej zostały ustalone „niezależnie od wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1”. W konsekwencji należało przyjąć, że dopłata wynagrodzenia należnego powodowi za ten okres nie uległa przedawnieniu, ponieważ jej wymagalność powstała po dacie wydania decyzji wymiarowej (po 17 października 2018 r.).

Artykuł 39a ust. 2 ustawy o lasach stanowi, że wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesylu (na nieruchomości pozostającej w zarządzie Lasów Państwowych) na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego, zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej ustala się w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, z której korzystanie jest ograniczone w związku z obciążeniem tą służebnością. Analogicznej treści postanowienie znalazło się w umowach łączących strony. Zatem wysokość należnego powodowi wynagrodzenia każdorazowo miała odpowiadać kwotom zapłaconych przez niego podatków i opłat.

W stanie faktycznym tej sprawy ustalenie wysokości wynagrodzenia za poszczególne lata nastąpiło w dacie uprawomocnienia się decyzji wymiarowych wydanych przez Burmistrza Miasta L. z 17 października 2018 r. Dodać należy, że art. 39a ust. 2 ustawy o lasach ma charakter *ius cogens* i jako taki wyłącza możliwość odmiennego umownego uregulowania wynagrodzenia za służebność przesylu przez strony. Tym samym działanie powoda w celu odzyskania należnych mu kwot tytułem wynagrodzenia (zapłaconych w ramach korekty podatku) wyklucza uznanie takiego działania za naruszające zasady współżycia społecznego (art. 5 k.c.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c. orzekł jak w wyroku, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym sprawę (art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.).

A.W.

[a.ł.]

Jacek Grela

Mariusz Łodko

Agnieszka Jurkowska-Chocyk